

UNIVERSITETI I EVROPËS JUGLINDORE
УНИВЕРЗИТЕТ НА ЈУГОИСТОЧНА ЕВРОПА
SOUTH EAST EUROPEAN UNIVERSITY

Study program **Архитектура и дизајн (2020/2021)**

Факултет Современи науки и технологии

Циклус на студии Прв и втор циклус (Интегрирани Студии)

ЕКТС 300

Код AD3+2

Титула Магистер инженер архитект

Архивски број на акредитација [300] 03-950/4

Датум на акредитација 04.11.2020

Опис на програмата

Оправданоста за воведување на новата студиска програма произлегува од следењето на препораките на Болоњската декларација и на процесите за имплементација на досегашните акредитирани програми. Имајќи ја потребата за овозможување поширок избор на компатибилни студиски програми, истовремено оправдувајќи го концептот на мобилност на насоките и студентите, со оваа програма се овозможува селекција и избор на насока според афинитетите и способностите на секој поединечен студент.

Насоката „Архитектура и дизајн“ е предвидено да одговори на барањето за поголема компатибилност со европските и со другите светски центри и универзитети на кои се изучува оваа студиска програма, истовремено прилагодувајќи ја на конкретните пазарни услови. Посебно, што структурата на предложената студиска програма води од заеднички, кон посебни, концентрирани предмети кои ја дефинираат насоката врз основа на осознани практики и знаења, а не врз основа на произволен избор. Постепеното совладување на материјалот континуирано го разделува вниманието од архитектонско-инженерскиот кон ликовно-визуелниот и историско-филозофскиот домен во образованието, како втор фактор на избор.

Кариера

Со завршување на оваа студиска програма, дипломираниот има пристап до професијата архитект, односно право да биде носител на изработка на проектна и планска документација

Резултати од учењето

Знаење и разбирање

Покажува знаења и разбирање во полето на студирање кое се надоградува врз општото средно образование и квалификациите за влез во повисоко образование.

Покажува знаење и разбирање потребно да се анализираат архитектонските и урбанистичките проблеми и да се синтетизираат во проектантски и планерски решенија за различни степени на комплексност, размер и тип на објекти и простори.

Покажува знаење и разбирање за функционалните, психолошките и сетилните односи што постојат меѓу луѓето и внатрешниот простор и улогата на формата, бојата, материјалите и новите технологии во обликувањето на ентериерот.

Покажува знаење и разбирање на принципи кои се однесуваат на материјалите, конструкциите, инсталациските системи и енергетските биланси и на нивна соодветна примена во проектирањето и изградбата на објектите. Покажува знаење и разбирање потребно за воспоставување соодветен однос кон градителското наследство во неговата заштита и ревитализација.

Примена на знаењето и разбирањето

Стегнатите знаења и разбирањето на стручните проблеми може да ги примени во подготвување основни или други видови детални проекти или документација, од сите домени на архитектонско или урбанистичко планирање.

Применува знаења и разбирање кои се темелат на познавањата на различните концепти од теоријата и историјата на архитектурата и градот и на современата теорија и практика во процесот на обликување на објектите, градовите и околината, имајќи ги предвид естетските барања, општествените потреби, како и барањата поврзани со животната средина.

Способност за проценка

Покажува способност за прибирање, анализирање, оценка и презентирање информации, идеи и концепти од целосни, некомплетни или ограничени релевантни податоци, за клучните подрачја во процесот на планирање, проектирање и реализација на објектите и просторот.

Покажува способност за избор на соодветни методи, алатки и вештини соодветни на конкретните услови и на различните степени на комплексност, размер и тип на објекти и простори.

Комуникациски вештини

Покажува способност за комуникација и умевање да се употребат графичките, напишаните и усните комуникации во служба на пренесување на сопствените идеи и потребите на корисникот во процесот на создавање и реализацијата на проекти во областите на архитектурата и урбанизмот, како и во подрачјето на заштита и ревитализација на градителското наследство.

Покажува способност за учество во стручни дискусии, користи консултации за специфични проблеми од комплементарни подрачја и умее да преземе професионална одговорност во тимот.

Вештини на учење

Покажува способност за самостојно идентификување на своите потреби за континуирана едукација и професионален развој, се вклучува во современите форми на учење и запознавање со технолошките иновации и може критички да ја оцени соодветноста на методите за учење, нивното влијание врз знаењето, вештините, компетентноста и врз практиката релевантни за неговиот професионален развој.

Листа на предмети

Семестар 1

- [C2023] [6.0 ЕКТС] **Основи на проектирање**
- [C2024] [3.0 ЕКТС] **Нацртна геометрија**
- [C2025] [3.0 ЕКТС] **Математика**
- [C2026] [3.0 ЕКТС] **Компјутерски апликации**
- [C2022] [6.0 ЕКТС] **Основи на дизајн студио**
- [3.0 ЕКТС] **Албански/Македонски јазик**
- [3.0 ЕКТС] **Англиски јазик**
- [3.0 ЕКТС] **Изборен предмет**

Семестар 2

- [C2032] [2.0 ЕКТС] **Практична настава 1**
- [C2031] [3.0 ЕКТС] **Историја на архитектура и уметност I**
- [C2030] [3.0 ЕКТС] **Статика во архитектура**
- [C2028] [6.0 ЕКТС] **Принципи на проектирање**
- [C2027] [6.0 ЕКТС] **Принципи на дизајн студио**

- [C2029] [3.0 ЕКТС] **Перспектива**
- [3.0 ЕКТС] **Албански/македонски јазик**
- [3.0 ЕКТС] **Англиски јазик**
- [3.0 ЕКТС] **Изборен предмет**

Семестар 3

- [C2033] [6.0 ЕКТС] **Дизајн студио I**
- [C2034] [6.0 ЕКТС] **Проектирање на објекти за едносемејно домување**
- [C2035] [6.0 ЕКТС] **Конструктивен дизајн во архитектура I**
- [C2036] [4.0 ЕКТС] **Историја на архитектура и уметност II**
- [C2037] [4.0 ЕКТС] **Компјутерски помогнато проектирање**
- [4.0 ЕКТС] **Изборен предмет**

Семестар 4

- [C2038] [6.0 ЕКТС] **Дизајн студио II**
- [C2039] [6.0 ЕКТС] **Проектирање на објекти за повеќесемејно домување**
- [C2040] [6.0 ЕКТС] **Конструктивен дизајн во архитектура II**
- [C2041] [4.0 ЕКТС] **Историја на архитектура и уметност III**
- [C2042] [4.0 ЕКТС] **Компјутерски 3D моделирање и виртуелна реалност**
- [C2043] [2.0 ЕКТС] **Практична настава 2**
- [4.0 ЕКТС] **Изборен предмет**

Семестар 5

- [C2044] [6.0 ЕКТС] **Дизајн студио III**
- [C2048] [4.0 ЕКТС] **Основни принципи на внатрешно уредување**
- [C2047] [4.0 ЕКТС] **Историја на архитектура и уметност IV**
- [C2045] [6.0 ЕКТС] **Проектирање на објекти од колективно домување**
- [C2046] [6.0 ЕКТС] **Детал во архитектурата**
- [4.0 ЕКТС] **Изборен предмет**

Семестар 6

- [C2049] [6.0 ЕКТС] **Дизајн студио IV**
- [C2050] [6.0 ЕКТС] **Проектирање на јавни згради**
- [C2051] [6.0 ЕКТС] **Композиција за архитектура и дизајн**
- [C2052] [4.0 ЕКТС] **Внатрешна архитектура**
- [C2053] [4.0 ЕКТС] **Управување со трошоците - Архитекти како претприемачи**
- [C2054] [2.0 ЕКТС] **Практична настава 3**
- [4.0 ЕКТС] **Изборен предмет**

Семестар 7

- [C2058] [6.0 ЕКТС] **Документирање и истражување на архитектонското наследство**
- [C2057] [6.0 ЕКТС] **Внатрешна архитектура на јавни објекти**
- [C2056] [6.0 ЕКТС] **Проектирање на стопански објекти**
- [C2055] [6.0 ЕКТС] **Дизајн студио V**
- [6.0 ЕКТС] **Напреден изборен предмет од Архитектура и дизајн**

Семестар 8

- [C2059] [6.0 ЕКТС] **Дизајн студио VI**
- [C2060] [6.0 ЕКТС] **Проектирање и урбанистичко обликување**
- [C2061] [6.0 ЕКТС] **Детали во внатрешно уредување**
- [C2062] [6.0 ЕКТС] **Конзервација и реставрација на архитектонското наследство**
- [6.0 ЕКТС] **Напреден изборен предмет од Архитектура и дизајн**

Семестар 9

- [C2063] [6.0 ЕКТС] **Дизајн студио VII**
- [C2064] [6.0 ЕКТС] **Проектирање на индустриски објекти**
- [C2065] [6.0 ЕКТС] **Дизајн на мебел**
- [C2066] [6.0 ЕКТС] **Енергетски ефикасни објекти**
- [6.0 ЕКТС] **Напреден изборен предмет од Архитектура и дизајн**

Семестар 10

- [C2067] [6.0 ЕКТС] **Еколошки ефикасни објекти**
- [C2068] [24.0 ЕКТС] **Магистерска теза (проект и теорија)**

Description of courses

Задолжителни предмети

- **Основи на проектирање**

Запознавање со основните поими на архитектонската форма и простор, како и со принципите на создавање од елементарни кон сложени просторни системи. Студентот развива способност да ги препознае елементите и да ги воочи нивните меѓусебни односи, оспособувајќи се да створи концептна архитектонски објект. Преку анализирање на содржината и контекстот студентот стекнува способност за разбирање и вреднување на основните начела на организација и обликување на просторот.

- **Нацртна геометрија**

Како базична дисциплина нацртната геометрија има основна цел да ја развие способноста на студентите за согледување на тродимензионалните просторни форми и нивните меѓусебни односи како и нивното претставување на дводимензионален цртеж, согласно со меѓународните стандарди на универзалниот јазик на техничкиот цртеж. Од друга страна, оваа дисциплина овозможува јасна презентација на сопствените идеи за организација на просторните форми преку создавање на сопствен технички цртеж, како основна претпоставка за постоењето и egzистирањето на било која инженериска дисциплина.

- **Математика**

- Запознавање на студентите со основните пресметки. - Презентирање на основните функции и математички методи во разрешувањето на разни математички проблеми. - Запознавање на студентите со тригонометријата и векторската математика. - Поттикнување на студентите да се здобијат со солидни познавања од областа на математиката преку презентирање на теоретски и практични аспекти на предметната материја.

- **Компјутерски апликации**

Во овој предмет студентите ќе ги научат основните концепти и поими за информациската и комуникациската технологија, ќе ја изучат најновата верзија на оперативниот систем Windows 10, како и работата со апликации и датотеки на компјутерите кои го користат. Исто така, ќе научат да го користат најпопуларниот уредувач на текст – апликацијата Microsoft Office Word 2020. Во последниот дел од курсот студентите ќе имаат можност да научат како професионално да го користат Интернет прегледувачот Internet Explorer 11 и апликацијата за примање и испраќање на електронски пораки – Microsoft Office Outlook 2020.

- **Основи на дизајн студио**

Поставување на дисциплинарни основи за критичко гледање и концептуално мислење на феноменологијата на архитектонскиот простор, развивање на капацитетот за создавање претстава за целовит, интегрален архитектонски проект, развивање на чувства за интенционалност во донесувањето лични архитектонски одлуки.

- **Практична настава 1**

Целта на 'практичната настава 1' е студентите по завршениот втор семестар, да поминат 20 работни дена во регистрирана проектантска фирма – биро и да се запознаат со начинот на функционирање на фирмата, законските одредби според кои работи фирмата и запознавање со начините и методите за реализирање (развивање) на проектна документација.

- **Историја на архитектура и уметност I**

Целта на предметот е да ги запознае студентите со основните теориски поставки, како и со развојот на архитектурата, уметноста и дизајнот од нивните почетоци, па се до појавата на Ренесансата на културната и уметничката сцена во Европа. Во програмата се застапени сите позначајни историски и стилски периоди, единичните стилови како продукти на степенот на развој на технологијата, науката и културата како особено значаен за развојот на севкупната архитектура и уметност.

- **Статика во архитектура**

Запознавање со основни поими на принципите на статиката како орудие за разбирање најелементарните конструктивни системи. Основно аналитичко и практично запознавање со начелата и физичките концепти на статиката.

- **Принципи на проектирање**

Целта на предметот е запознавање на студентите со основната методологија на проектирање преку изучување на процесот на проектирање со помош на методите на анализа, синтеза, верификација и имплементација, а во согласност со проектантските принципи и стандарди. Се изучува и функционалната организација на просторот во зависност од неговата намена и содржина. Исто така се изучуваат и влијанијата на надворешните фактори, основната законската регулатива. Се изучуваат и вертикалните комуникации како посебно значаен дел во архитектонското проектирање. При работењето на графичките вежби студентите ќе се оспособуваат за совладување на аналитичкиот дел од проектантскиот процес.

- **Принципи на дизајн студио**

Поставување на дисциплинарни основи за критичко гледање и концептуално мислење на феноменологијата на архитектонскиот простор, развивање на капацитетот за создавање претстава за целовит, интегрален архитектонски проект, развивање на чувства за интенционалност во донесувањето лични архитектонски одлуки.

- **Перспектива**

Целта на предметот е да ги запознае студентите со основните принципи на централното проицирање преку програма која опфаќа методи и постапки на цртање на перспективни слики. Оспособување за изработка на перспективни слики, како и изработка на перспектива, анимација и визуелизација на елементите од архитектурата.

- **Дизајн студио I**

Дизајн Студио I се впишува во континуитетот на предметите Основи на дизајн студио и Принципи на дизајн студио од прва година и претставува една етапа на припрема за подоцнежните тематски циклуси на учењето на архитектурата. Домените на учењето на просторот се идентични со оние од првата година: постапка на забележување, разбирање и анализа на архитектонскиот простор, постапка на замислување, знаења за составните елементи и за контекстот на архитектонскиот проект, елементи од теорија и доктрини на архитектонскиот проект, историја и архитектонска култура, познавање и вежбање на средствата на претставување на архитектонскиот простор.

- **Проектирање на објекти за едносемејно домување**

Целта на предметот е да овозможи на студентите основно разбирање на принципите и методологијата на архитектонското планирање, програмирање и проектирање на објекти од едносемејно домување. Да развие утилитарен, естетски и структурален поглед на просторот. Да ги научи основни концепти на едносемејното домување и нивниот сооднос со современиот контекст. Да ги разбере основните детерминанти на проектниот процес на станбената архитектура, просторните, социјалните, културните, економските аспекти. Да ги познава станбените модели поврзани со современата глобална пракса.

- **Конструктивен дизајн во архитектура I**

Целта на предметот е студентите да се запознаат со елементите на конструкции, материјалите од кои се изведуваат конструкциите, како и конструктивно решавање на едноставни архитектонски основи, пресеци, изгледи и др. Со предностите и недостатоците на бетонските конструкции, различните видови на малтери, дрвените меѓукатни конструкции и решетки.

- **Историја на архитектура и уметност II**

Оспособување на студентите за: - активно знаење, аналитичен и конструктивен пристап и однос кон градителското (архитектонското, урбанистичкото) и уметничкото наследство; - постепено препознавање,

одбирање и евалуација на фактите за трајните и менливи категории и значења на архитектонските концепти во синхрониска и дијахрониска насока; - прифаќање на пораките од историското наследство како значаен фактор во градењето на личниот градителски јазик и култура.

- **Компјутерски помогнато проектирање**

Цел на предметот е да создаде основи за користење на компјутерите во секојдневна работа на студентите. Целта е студентите да стекнат елементарни знаења за процесот на програмирање во програмските јазици кои наоѓаат примена при изготвување на пакети за компјутерско графичко комуницирање. Со изучувањето и со примената на најновите верзии на CAD програмските пакети (AutoCAD и ArchiCAD), студентот ќе изготви целосен дводимензионален приказ на зададен архитектонски објект.

- **Дизајн студио II**

Основна цел на предметот е да ги оспособи студентите по архитектура да ги анализираат и дијаграмски да ги претстават забележливите карактеристики на одредено место – предмет на истражувачкиот интерес. Да ги разберат, како и да научат да ги применуваат различните етапи на креативниот процес на мислење на еден архитектонски проект. Да ги оспособи студентите да анализираат дадена програма, од која подоцна треба да развијат јасен архитектонски концепт (хипотеза). Да покажат разбирање за тоа како проектирањето на архитектонската форма и простор се директно поврзани со психолошките, физиолошките, социолошките и културните потреби на луѓето. Да научат повеќе различни техники на истражување на сопствените проектни стратегии (преку скицирање, дијаграмирање и изработка на аналогни и дигитални студиски модели (2D и 3D). Да научат да подготват различни форми на презентационски цртежи и модели преку кои ќе го претстават завршниот проект.

- **Проектирање на објекти за повеќесемејно домување**

Целта на предметот е да овозможи на студентите продлабочено познавање и применување на принципите на архитектонско планирање, програмирање и проектирање во комплексни програмски, просторни, социјални ситуации на примерот на објектите за повеќесемејно домување. Да развие утилитарен, естетски и структурален поглед на просторот кај објектите за повеќесемејно домување. Да ги научи основни концепти на повеќесемејно домување и нивниот сооднос со современиот контекст. Да ги разбере основните детерминанти на проектниот процес на станбената архитектура, просторните, социјалните, културните, економските аспекти, поврзани со современата пракса.

- **Конструктивен дизајн во архитектура II**

Запознавање на студентите со принципите и методите за анализа на одредени архитектонски проблеми посочени во тематските подрачја на предметот низ проектиран архитектонски детаљ, со посебен акцент на неговото значење низ процесот на проектирање и развивање на архитектонски проекти (ниво на графичка презентација во основен архитектонски проект и проект за изведба).

- **Историја на архитектура и уметност III**

Целта на предметот е да ги запознае студентите со теоријата и развојот на архитектурата, уметноста и дизајнот на индустриската епоха, на дваесеттиот век и новите тенденции во дваесет и првиот век. Со програмата е предвидено изучување на овој период преку запознавање со работата на големите школи, мајстори и дела. Делата на светски познатите современи архитекти, дизајнери и уметници, единечно ќе бидат претставувани интегрално низ програмата.

- **Компјутерски 3D моделирање и виртуелна реалност**

Целта е откако студентите ќе се стекнат со знаења од предметот 'Компјутерски помогнато проектирање' и друго графичко компјутерско комуницирање, да можат да пристапат кон тридимензионално моделирање-визуелизирање со проектирање. За да може секој студент самостојно и креативно да ги користи сметачите во проектирање на објектите потребно е претходно целосно да се запознае со компјутерската поддршка ориентирана кон графичко и проектно изразување. Со изучувањето и со примената на CAAD програмските пакети (3DStudio и Artlantis), студентот треба да изготви целосна визуелизација и тродимензионален приказ на моделираниот архитектонски објект и изучи методи на влијание на истиот при архитектонското проектирање.

- **Практична настава 2**

Целта на 'практичната настава 2' е студентите по завршениот четврт семестар да поминат 20 работни дена во регистрирана градежна фирма и да се запознаат со законските одредби според кои работи фирмата, функционирањето на градилиштето, да имаат увид во одредени делови од проектната документација за градење, процесите и постапките за реализирањето на градењето и фазите на градењето согласно

одредбите на Законот за градење.

- **Дизајн студио III**

Целта на предметот е да овозможи на студентите продлабочено изучување и применување на принципи на архитектонско планирање, програмирање и проектирање во комплексни програмски, просторни, социјални ситуации на примерот на објектите за колективно домување: домување во трето животно доба, домување и образование, архитектура и околина за деца. Да ги научи основните типови на колективно домување, нивни историски и современи контексти.

- **Основни принципи на внатрешно уредување**

Целта на овој предмет е да се воведат студентите во внатрешната организација на просторот и просторно функционалните и визуелно-естетските барања, факторот човек (антропометрија) и динамиката на неговите активности како четврта димензија од просторот. Предметната програма опфаќа изучување на организација на станбени простори преку креирање на решенија со разни техники на презентација.

- **Историја на архитектура и уметност IV**

Оспособување на студентите за: - активно знаење, аналитичен и конструктивен пристап и однос кон градителското (архитектонско, урбанистичко и уметничкото) наследство - постепено препознавање, одбирање и евалуација на фактите за трајните и менливи категории и значења на архитектонските концепти во синхрониска и дијахрониска насока -прифаќање на пораките од историското наследство како значаен фактор во градењето на личниот градителски јазик и култура.

- **Проектирање на објекти од колективно домување**

Целта на предметот е да овозможи на студентите основно познавање и применување на принципите на архитектонско планирање, програмирање и проектирање во комплексни програмски, просторни, социјални ситуации на примерот на објекти за колективно домување - хотели. Да ги развие основните принципи на архитектонско проектирање на објекти за колективно домување, развој на вештината на архитектонско проектирање на комплексни програмски и контекстуални ситуации, кај објектите за колективно домување - хотели.

- **Детал во архитектурата**

Целта на овој предмет е совладување на фазите на проектирање и начинот на изведба на сите градежно занаетчиски работи кои следуваат после завршувањето на конструкцијата на објектите се до комплетирањето на објектот во единствена функционално естетска целина.

- **Дизајн студио IV**

Студентите се обучуваат за практична примена на знаењата од архитектонско проектирање на специфичните објекти од областите на административните (канцелариски) згради и зградите за образование.

- **Проектирање на јавни згради**

Студентите се стекнуваат со продлабочени професионални и академски сознанија за јавните згради, новите параметри и методи на проектирање преку кои се совладуваат или генерираат новите типови на јавни објекти како комплексни проектантски задачи.

- **Композиција за архитектура и дизајн**

Предметот има за цел да ги воведат студентите во запознавање со тројната природа на архитектонскиот простор, појавно, појмовна и симболичка, и основните принципи на негово обликување- компонирање, кои произлегуваат од неа. Нивна конкретна апликација како онтолошки апроксимации, кутуролошки обрасци, композиција како методологија.

- **Внатрешна архитектура**

Целта на овој предмет е да се воведат студентите во внатрешната организација на нестанбените простории, како логичен след во методологијата на проектирање на ентериери. Овој предмет опфаќа изучување на принципи, стандарди и нормативи за проектирање и уредување на работни простори.

- **Управување со трошоците - Архитекти како претприемачи**

1. Воведување на студентите во сегментот на стандардите и методите за организирање на процесите со управување на инвестициски проекти, законитостите, проблемите и процедурите кои се во непосредна врска

со финансирањето и економијата во градењето како значаен пазарен фактор на управување и реализација на проекти 2. Економско-финансиски аспекти и нивно менаџирање.

- **Практична настава 3**

Целта на 'практичната настава 3' е студентите по завршување на шестиот семестар да поминат 20 работни дена во регистрирана градежна фирма и да се запознаат со законските одредби според кои работи фирмата, функционирањето на градилиштето, да имаат увид во одредени делови од проектната документација за градење, процесите и постапките за реализирањето на градењето и фазите на градењето согласно одредбите на Законот за градење.

- **Документирање и истражување на архитектонското наследство**

Запознавање на студентите со значењето и улогата на архитектот во заштитата на културното наследство (особено недвижното градителско наследство). Оспособување на студентите за: - активен однос кон градителското наследство преку теоретски и практични постапки во процесот на неговата заштита - правилен (аналитички и конструктивен) пристап при проектирањето во историска средина.

- **Внатрешна архитектура на јавни објекти**

Запознавање на студентите со дисциплината на внатрешната архитектура. Хронолошки развој на различните концепти на обликување на внатрешните архитектонски простори.

- **Проектирање на стопански објекти**

Оспособување на студентите со познавања од областа на планирање и проектирање на стопанските објекти, нивната типологија и услови за нивно програмско организирање. Запознавање со нови типологии на објекти за чување на животните [урбани фарми]. Анализирање на новите просторни и функционални концепти [хибридни содржини].

- **Дизајн студио V**

Студентите се обучуваат за практична примена на знаењата од архитектонско проектирање на специфичните објекти од областите на културата (објекти за визуелни, музички и перформативни уметности, библиотеки и др.).

- **Дизајн студио VI**

Основна цел на предметот е студентите да се соочат со реалната комплексност на градскиот феномен, да ги совладаат интердисциплинарните методи и техники за снимање и анализа на една градска ситуација и да ги употребат урбанистичките методи, техники и инструменти да создадат урбанистичко решение кое ќе овозможи хармоничен просторен развој на делот од градот.

- **Проектирање и урбанистичко обликување**

Целта на предметот е студентите да се соочат со реалната комплексност на урбанистичкото обликување и градскиот феномен, да ги совладаат интердисциплинарните методи и техники за снимање и анализа на една градска ситуација и да ги употребат урбанистичките методи, техники и инструменти да создадат урбанистичко решение кое ќе овозможи хармоничен просторен развој на делот од градот.

- **Детали во внатрешно уредување**

Запознавање на студентите за основната природа на внатрешниот архитектонски простор која релационистичкиот модел го зема како основа.

- **Конзервација и реставрација на архитектонското наследство**

Стекнување на основни знаења за: - причините за деградација и пропаѓање на објектите и целините - видови на методи за конзервација и реставрација и нивна примена - теориско- практичните пристапи за консолидација и обновување на објектите и целините, заради нивна соодветна современа намена

- **Дизајн студио VII**

Воспоставување на методологија при проектирање или реупотреба на индустриски објекти и комплекси и основни постапки при разработка на проектната програма преку анализа на различни работни средини и услови. Анализирање на технолошкиот процес-промет и други функционални потреби од аспект на архитектонското проектирање.

- **Проектирање на индустриски објекти**

Продлабочување на знаењата и вештините за планирање, програмирање и проектирање на индустриските комплексни и објекти. Предметот ја изучува проектирањето на индустриските објекти, кое содржи индустриски згради, индустриски објекти од индустриската инфраструктура. Целта на предметот е запознавање и едуцирање на студентите со архитектурата на индустриското наследство. Запознавање со принципите и методите за анализа, вреднување и пристап во проектирањето при интервенции врз зградите или објектите со потврдена архитектонска вредност. Архитектурата на индустриско наследство во рамки на предметот се изучува во контекст на техничката историја и архитектонската и архитектонско урбанистичка пракса.

- **Дизајн на мебел**

Предметот има за цел да ги воведо студентите во процесот на проектирање на мебел за станбени простори преку запознавање на истиот како и поимите функција, конструкција, ергономија, економичност, обликување.

- **Енергетски ефикасни објекти**

Подобрување на енергетските карактеристики, како за нови така и за постоечки објекти, преку економско оправдани мерки. Заштеда на енергија преку планиран развој на проекти, кои на структурен и ефикасен начин, со добро разработени методи и алатки за енергетска оценка и управување со проекти, ќе им овозможат на студентите добиените знаења за принципите и методите за анализа на одредени архитектонски проблеми, посочени во тематските подрачја на предметот, истите успешно да ги имплементираат во процесот на проектирањето изведбата и реконструкцијата на објектите. Запознавање со новите технологии и материјали кои се употребуваат за остварување на новите цели поставени на ниво на ЕУ за смалување на потрошувачката на енергија и емисијата на стакленичките гасови.

- **Еколошки ефикасни објекти**

Запознавање на студентите со основните аспекти и принципи на дисциплините на: еколошките објекти, улогата на еколошките објекти за заштита на животната средина, одржлива архитектура, биоклиматска архитектура, енвајронментална архитектура.

- **Магистерска теза (проект и теорија)**

Овој модул им овозможува на студентите да ги пренесат своите вештини и знаења за истражување и за составување на покомплицираната задача - пишувањето на магистерскиот труд. Модулот е наменет да биде целосно практичен и студентите да ги стекнат потребните знаења, способности, вештини и доверба за да пристапат кон истражување и пишување на тезата. Модулот има единствен повратен резултат - да им овозможи на студентите да ја пишуваат магистерската теза со минимални тешкотии и со максимална ефективност. Сè што е предвидено е во насока на подобрување на техниките на истражување и на стилот на пишување на магистерската теза, водејќи сметка притоа за забраната со служење со недозволените средства како: плагијаторство и повреда на авторските права, кои се забранети со Статутот на УЈИЕ.

Изборни предмети

- **Македонски јазик за почетници 1**

Програмата за предметот Македонски јазик за почетници 1 опфаќа: читање, пишување, слушање и зборување. Преку посебни вежби и предавања се овозможува запознавање со основната комуникација на македонскиот јазик, т.е. запознавање, поздравување, претставување, збогатување на зборовниот фонд и пишување и разбирање кратки текстови. При создавањето на програмата се води сметка студентите стекнатите знаења да можат да ги применуваат и понатаму. Материјалот се обработува по принципот на комбинирани предавања и вежби, како и континуирани задачи, преку кои студентите активно се вклучени за време на часот и учествуваат со свои прашања и предлози во креирањето на часот.

- **Македонски јазик за почетници 2**

Програмата за предметот Македонски јазик за почетници 2 опфаќа: читање, пишување, слушање и зборување. Во рамките на овој предмет е опфатено следново: секојдневни обврски, планирање активности за наредниот период, опис на лица, места и на предмети. При создавањето на програмата се води сметка студентите стекнатите знаења да можат да ги применуваат и понатаму.

- **Македонски јазик средно ниво 1**

Програмата за предметот Македонски јазик средно ниво 1 опфаќа: читање, пишување, слушање и зборување,

преку кои студентите: ќе го збогатат вокабуларот преку соодветни текстови за секојдневни активности (во банка, во библиотека, во министерство итн.) и ќе ги усовршат вештините за професионално пишување и говорење кои се неопходни за јасна и ефективна комуникација во нивната понатамошна професионална кариера. Посебен, континуиран акцент во целокупната активност се става врз јазичните елементи, односно врз правописот и врз граматичката на македонскиот литературен јазик. Експертите како еден од клучните елементи за добро писмено изразување ја наведуваат правилната употреба на јазикот.

- **Македонски јазик средно ниво 2**

Програмата за предметот Македонски јазик средно ниво 2 опфаќа: читање, пишување, слушање и зборување. Притоа посебен акцент е ставен врз развојот на комуникациските способности на студентите, односно примена на јазикот во секојдневен и во професионален контекст, збогатување на вокабуларот и стекнување сознанија за структурата и за видовите професионални текстови. Ќе бидат опфатени различните стилови на комуникација, при што целта ќе биде студентите преку своите текстови да воспостават добра комуникација со аудиториумот и да го привлечат и да го задржат вниманието.

- **Македонски јазик за професионални цели 1**

По завршувањето на предметот Македонски јазик за професионални цели 1 од студентите се очекува да ги продлабочат и да ги зајакнат своите способности за напредно писмено и усно изразување на македонски јазик во контекст на различните професионални опкружувања. Студентите ќе бидат оспособени да читаат, пишуваат и да разбираат различни видови професионални и официјални текстови на македонски јазик. Исто така, ќе стекнат знаења и вештини за општата терминологија од областа на правото, бизнисот и економијата, администрацијата, компјутерските науки, јазикот и комуникацијата и ќе можат да ја употребуваат во рамките на своите идни професии. Освен тоа, од студентите се очекува да станат поавтономни во изучувањето на јазикот и ќе бидат во можност да размислуваат критички на различни теми, како и да стекнат способност за напредна писмена и усна комуникација на македонски јазик во една мултијазична и мултикултурна средина.

- **Македонски јазик за професионални цели 2**

По завршувањето на предметот Македонски јазик за професионални цели 2 од студентите се очекува да ги утврдат и да ги зголемат своите способности за напредно писмено и усно изразување на македонски јазик во контекст на нивните идни професии. Студентите ќе бидат оспособени да читаат, пишуваат и да разбираат различни видови професионални и специјализирани текстови на македонски јазик, да ги анализираат и да коментираат за нив како и да состават своја професионална биографија на македонски јазик (CV). Ќе ги зголемат и ќе ги прошират и своите познавања на стручната и научната терминологија од областа на правото, бизнисот и економијата, администрацијата, компјутерските науки, јазикот и комуникацијата и ќе можат да ја користат во симулација на автентични ситуации од нивното професионално опкружување, како и во дебати и при размена на мислења поврзани со различни аспекти на овие професии.

- **Албански јазик за почетници 1**

Целта на предметот Албански јазик за почетници 1, 2 е студентите кои немаат елементарни знаења од албанскиот јазик да се запознаат со карактеристиките на овој јазик, да стекнат знаења за јазичната структура на албанскиот јазик, да ги прошират и да ги применат своите знаења во секојдневни ситуации, со помош на кои истовремено ќе стекнат знаења за јазичната структура на албанскиот јазик, ќе совладаат скроман фонд од различни лексико-граматички категории кои ќе им овозможат едноставни конверзации.

- **Албански јазик за почетници 2**

Целта на предметот Албански јазик за почетници 1, 2 е студентите кои немаат елементарни знаења од албанскиот јазик да се запознаат со карактеристиките на овој јазик, да стекнат знаења за јазичната структура на албанскиот јазик, да ги прошират и да ги применат своите знаења во секојдневни ситуации, со помош на кои истовремено ќе стекнат знаења за јазичната структура на албанскиот јазик, ќе совладаат скроман фонд од различни лексико-граматички категории кои ќе им овозможат едноставни конверзации.

- **Англиски јазик основно ниво**

По завршувањето на овој предмет од студентите се очекува да се на ниво A1 според Европската јазична рамка. Тие треба да се во состојба да ги разберат и да ги употребат правилно основните изрази сврзани со конкретни барања, да прашаат и да одговорат на прашања поврзани со личен идентитет и врски, да се претстават себеси и други со употреба на лични и присвојни заменки, да се поздрават, да употребат точен вокабулар за објекти во училищата, да разликуваат помеѓу еднина и множина. Студентите треба да бидат во состојба да опишат еден типичен ден и со употреба на поедноставни јазични структури да ја опишат дневната рутина, да пишуваат и да зборуваат за нивниот живот и за слободното време. Тие треба да го распознаат и да го употребат правилно вокабуларот сврзан со категориите на храна и пијалаци, месеци во годината,

способности и да се способни да се изразат во ситуации кога треба учтиво да побараат, да опишат места, да изберат дестинација и да дадат упатства, да зборуваат за лични преференции.

- **Англиски јазик пониско средно ниво**

При завршувањето на ова ниво, се очекува студентите да бидат на ниво А2 од Европската јазична рамка. Од студентите се очекува да бидат способни да разберат и правилно да употребат низа изрази сврзани со потреби во конкретни ситуации, да прашуваат и да одговараат на прашања поврзани со личен идентитет, да опишуваат различни работни позиции, да зборуваат и да прашуваат за работните аспекти и да закажуваат состаноци. Тие треба да се во состојба да зборуваат за настани во минатото, да опишуваат места, локации и патувања, да даваат упатства, да разговараат за секојдневни работни активности, да разговараат за обврски и за текот на денот. Тие треба да разговараат за предмети и обврски во домаќинството, да разберат и да даваат совет и да изразат лични преференции.

- **Англиски јазик средно ниво**

При завршувањето на овој предмет, од студентите се очекува да го постигнат нивото Б1 од Европската јазична рамка. Тие би требало да се во можност да прашуваат и да одговараат на прашања сврзани со различни теми како универзитетски дипломи, работни вештини и ситуации, да одговараат на покани, да разговараат за семејни врски и брачна состојба и да бидат во состојба да го препознаат и да го употребат соодветно вокабуларот поврзан со универзитетско образование, уметност, патувања и спорт.

- **Англиски јазик повисоко средно ниво**

По положувањето на овој предмет, од студентите се очекува да бидат на ниво Б2 според Европската јазична рамка. Од нив се очекува да бидат способни да го користат независно англискиот јазик и да ги имплементираат следниве јазични функции: да дадат совет, да разговараат за универзитетски дипломи, работни вештини и ситуации, да покануваат и да одговараат на покани, да читаат текстови и да слушаат содржини за да се разберат суштината и деталите.

- **Англиски јазик напредно ниво**

По успешно завршување на предметот, се очекува дека нивото на познавање на англискиот јазик кај студентите ќе биде Ц1 според Европската јазична рамка. Како резултат на тоа, по завршувањето студентите треба да бидат способни усно да презентираат, да учествуваат во дебати и форуми за дискусија, да го образложат своето мислење со аргументи и да им дадат конструктивна повратна информација на колегите. Понатаму, студентите треба да се способни да слушаат, да читаат и да ги разберат суштината и деталите и успешно да напишат параграф и есеј во кој го аргументираат своето мислење. Треба да можат да се вклучат во конверзација, дискусија и да ги изнесат своите ставови и мислења, да ги организираат своите идеи и успешно да напишат параграф и есеј во кои образложуваат проблем и предлагаат решение, вршат споредби и контрастираат. Студентите би требало да се способни да презентираат визуелни информации на дадена тема.

- **Визуелно изразување I**

Целта на предметот е продлабочено и унапредено запознавање студентите со методологиите и принципите на визуелното изразување во функција на потполна визуелна презентација на проектни задачи, идеи и концепти.

- **Визуелно изразување II**

Целта на предметот е продлабочено и унапредено запознавање студентите со традиционалните и современи графички техники, методологиите и принципите на визуелното изразување и стекнување знаења и умеања од областа и оспособеност за самостојна творечка работа. Запознавање и користење и техничко-технолошко оспособување произлезено од анализата на разновидните техники и практикување на традиционалните и современите ликовни практики за понатамошно применување во област на дизајнот и визуелните уметности во рамките на методските единици. Континуирано збогатување и осовременување на веќе усвоените знаења. Развивање на посложени уметнички и технички проблеми со цел постигнување на повисоки ликовно-естетски резултати.

- **Материјали, методи и производи**

Стекнување на основни знаења за материјалите кои се применуваат во архитектурата и градежништвото. Запознавање со карактеристиките на различни градежни материјали од органско и неорганско потекло, запознавање со одделни градежни производи. Примена на соодветни градежни материјали во процесот на проектирање и начин на нивно вградување при изведба на конструкциите.

- **Графички дизајн**

Целта на предметот е осознавање и практична напредна примена на правилата на графичкиот јазик и дизајн. Студентите ќе ги изучуваат и практикуваат модерните трендови во однос на организирањето на графичките елементи. Разбирање на дизајнот како комуникација во графичкиот систем на потребите на индивидуите и групите како креирање, подготовка, продукција, и дистрибуција на пораката како форма и производ. Овозможување на студентите да ги развијат своите имагинативни и интелектуални способности за критичко и креативно мислење. Развивање кај студентите високо ниво на способности за визуелна и вербална комуникација и создавање висок професионализам во областа на графиката, фотографијата и дизајнот.

- **Урбанистичко планирање I**

Основна цел на предметот е доближување на студентите до знаењата кои се неопходни за објавување на работите на еден архитект-планер, потписник и носител на изработувањето на планска документација. Предметот обезбедува увид во инструмените, стандардите и нормативите на урбанистичкото планирање и обликување, како и во видовите на плански одредби и нивното дејство во правниот и просторниот амбиент. Цел на предметот е и создавање на основи за една општа теорија за урбаната форма која ќе генерира правила на урбаната морфосинтакса со чијашто студентите ќе можат со аргументи да се впуштат во обликувањето на градскиот простор.

- **Урбанистичко планирање II**

Стекнување на основни познавања за системот на урбанистичко планирање и контекстот во кој тоа се реализира. Запознавање со методите и техниките на урбанистичката анализа, програмирањето и урбанистичкото планирање. Стекнување основни познавања за видовите урбанистички планови и нивната содржина.

- **Осветлување во архитектурата**

Предметот ја опфаќа проблематиката на осветлување на просторот со природна светлина. Цел на предметот е запознавање на студентите со влијанието на природната светлината врз квалитетот на архитектонскиот простор. Природната светлината и нејзината дистрибуција потребно е да бидат третирани и како обликотна и супстанцијална категорија во создавањето на архитектонскиот простор. Начинот на кој што се внесува природна светлина во просторот влијае на обликувањето на просторот во онтолошка смисла, а истовремено е и елемент на поврзување во единство со нејзината околина и нејзините процеси.

- **Боја, дизајн и архитектура**

Општо запознавање со бојата во дизајнот и архитектурата и со принципите и методите во дизајнирањето. Развивање на способностите на разбирање на развојот, принципите, нормативите и апликациите за дизајнирање и архитектонско проектирање со помош на боја како проект алатка. Студентот треба да се научи како да се развие и да стане поблизок до принципите на дизајнирањето.

- **Современиот град и градското планирање**

Животот во современиот град станува комплексен феномен, проникнат од идеите, движењата и иновациите во медиумите, технологијата, културата, миграциите, промените во природата/животната средина, семантиката, психоанализата. Заради тоа, предметот има цел да ги запознае студентите со широкото подрачје на современата теорија на архитектурата во современиот град и градското планирање, преку изучување на највлијателните теоретичари, архитекти, филозофи и архитектонски правци/школи, кои се јавија по првиот бран на модернизмот, заклучно со Ле Корбизје. На крајот на курсот се очекува студентите: - да се оспособени современиот град да го контекстуализираат мултиперспективно во однос на случувањата во глобалната култура, политиката, филозофијата, општествените случувања, психоанализата и теоријата на јазикот.

- **Индустриски дизајн**

Запознавање со индустрискиот дизајн како составен дел на дизајнот, неговите основни методи и параметри како услов за успешно обликување и дизајнирање.

- **Параметрички и информатички модели во архитектурата**

Целта на предметот е запознавање и едуцирање на студентите со принципите и основите на информатичките модели во архитектурата, начинот на нивното развивање и нивната примена во процесот на анализата,

обликувањето, проектирањето и користењето на информатичките модели во архитектонските објекти.

- **Планирање на градскиот сообраќај**

Цел на предметот е запознавање со основите на сообраќајната инфраструктура и нејзиното значење врз просторниот развој на урбаната средина. Совладување на основните принципи на планирање на урбаниот сообраќаен систем и елементите кои го сочинуваат.